Ekiliziastis

Ọ nweghị ihe nwere isi

1 Okwu onye ozizi, nwa Devid, onye bụ eze na Jerusalem.
2 Ihe efu, ihe niile bụ ihe efu
ka onye ozizi na-ekwu.
Ihe na-enweghị isi* ka ihe niile bụ.
Ihe niile bụ nnọọ ihe efu.

3 Olee uru mmadụ na-enweta site na ndọgbu niile
ọ na-adọgbu onwe ya n'ọrụ n'okpuru anyanwụ?
4 Otu ọgbọ laa, ọgbọ ọzọ abịa,
ma ụwa na-adịgide ruo ebighị ebi.
5 Anyanwụ na-awa, na-adakwa,
ma mee ngwangwa laghachi ebe o si awapụta.
6 Ifufe na-efe gaa na ndịda;
feekwa gburugburu gaa n'ugwu,
ọ na-efeghari gburugburu ebe niile;
na-efe na-enweghịkwa nsọtụ.
7 Mmiri dị n'iyi niile na-asọbanye n'oke osimiri
ma oke osimiri ejughị eju.
Emesịakwa, mmiri ndị a na-alọghachi n'iyi ndị a,
malitekwa ịsọkwa na-aga n'osimiri.
8 Ihe niile nọ na-adọgbu onwe ha n'ọrụ;

* **1:2** Maọbụ, *ihe efu* Abụ 144:4.

ọnụ apụghị ịkọ ụdị ike ọgwụgwụ dịnụ.
Otu ọbụla anyị si lee anya, afọ adịghị eju anya anyị.
Afọ adịghịkwa eju ntị anyị ịnụ ihe, na ige ntị.
9 Ihe ọbụla nke dịrịla na mbụ ga-adịkwa ọzọ.
Ihe ndị mmadụ mere n'oge gara aga ka a ga-emekwa ọzọ.
Ọ dịkwaghị ihe ọhụrụ ọbụla dị n'okpuru anyanwụ.
10 Ọ dị ihe enwere ike ikwu sị,
"Lee, ihe a bụ ihe ọhụrụ"?
Ọ bụ ihe dịịrị n'oge gara aga,
n'oge ndị garalarị tupu oge anyị.
11 Anaghị echeta ndị mgbe ochie,
otu aka ahụ kwa, ọgbọ na-abịa abịa
ndị ga-eso ha
agakwaghị echeta ha.

Amamihe enweghị isi

12 Mụ onwe m bụ onye nkuzi, bụrịị eze Izrel
n'ime Jerusalem.
13 Ekpebiri m, were onwe m nye, iji amamihe
nnyochapụta ihe m nwere ike ịmata banyere ihe
niile a na-eme n'ime ụwa. Olee ụdị ibu arọ bụ
nke a, nke Chineke bokwasịrị ụmụ mmadụ?
14 Enyochaala m ihe niile a na-eme n'ụwa
chọpụta na ha enweghị isi. Ọ dị ka mmadụ
ịchụgharị ifufe.
15 Ihe gbagọrọ agbagọ, apụghị ime ya ka ọ dizie.
Ihe na-ezughị ezu, enweghị ike ịgụta ha ọnụ.
16 Echere m n'ime obi m sị, "Lee anya! Aghọọla
m onye ukwu, bụrụ onye maara ihe karịa ndị eze
niile chịrịla na Jerusalem. Enweela m amamihe

n’ebe ọ dị ukwu, babigakwa ụba oke n’ihe ọmụma.”
17 N’ihi ya, agbalịsiri m ike ịmụta ihe dị iche
n’etiti ihe ọmụma, na ịyị ara na nzuzu. Ma ihe m chọpụtara bụ na ọ baghị uru. Ọ dị ka itufu oge ịchọ ụzọ ijide ifufe.

18 N’ihi na mgbe amamihe na-aba ụba, mgbe ahụ
ka iwe na ọnụma na-ejupụta,
oke ihe ọmụma na-ewetakwa oke ihe mgbu.

2

Ịgbaso ihe na-enye aṅụrị enweghị isi

1 Echere m n’ime obi m sị, Ugbu a, aga m eji
ihe na-enye obi aṅụrị nwaa gị site otu a chọpụta ihe dị mma, ma nke a bụkwa ihe efu.
2 “Ọchị,” ka m sịrị na “ọ bụ ihe nzuzu. Ikpori
ndụ, uru gịnị ka ọ bara?”
3 Echere m n’obi ụtọ m ga-esite n’ịṅụ mmanya.
Agbasokwara m ụzọ ibi ndụ nzuzu ma obi m nọ nnọọ na-edu m site n’amamihe. Olileanya m bụ na m ga-esi otu a chọta ụzọ kachasị mma ndị mmadụ nwere ike iji bie mkpụmkpụ ndụ ha n’ụwa.
4 Arụpụtara m ọtụtụ ihe dị iche iche, ewuru m
ụlọ nye onwe m ma nweekwa ubi vaịnị.
5 Ewuru m ubi a gbara ogige ebe izuike, ma
kụọkwa osisi na-amị mkpụrụ dị iche iche n’ime ha,
6 wuore onwe m ọdọ mmiri ebe a ga-esi na-
agba ubi m niile mmiri.

7 Agbatara m ndị ohu nwoke na nwanyị,
nweekwa ndị ohu ọzọ a mụrụ n'ụlọ m. Enwek-
wara m ọtụtụ igwe ehi na anụ ụlọ karịa eze niile
ndị bu m ụzọ chịa na Jerusalem.
8 Achịkọtara m ọlaọcha na ọlaedo nye onwe
m, na akụnụba nke ọtụtụ ndị eze na-achị ala ha
na-atụtara m. E nwetakwara m nye onwe m ndị
ikom na ndị inyom ndị na-abụ abụ. Enwekwara
ndị iko nwanyị n'ebe ọ bara ụba. Ihe ụtọ niile
ndị na-amasị obi nwa mmadụ.
9 E, aghọrọ m onye dị ukwuu karịa eze niile
ndị burula m ụzọ chịa na Jerusalem. Ma n'ime
ihe ndị a niile, anya doro m, ihe niile ka m ji
amamihe tulee.

10 Ihe ọbụla m chọrọ, ka m na-ewere;
egbochighị m onwe m aṅụrị ọbụla.
Obi m ṅụrịrị ọṅụ site n'ọrụ niile,
nke a bụkwa oke m ketara na ndọgbu niile m dọgburu onwe m.
11 Mgbe m tulere ihe banyere ihe ndị a niile m tinyetụrụ aka,
otu m si dọgbuo onwe m n'ọrụ banyere ha,
mkpebi m bụ na ha niile bụ ihe efu, dịka ịchọ ijide ifufe.
N'ezie, ihe niile bụ ihe efu, ha abakwaghị uru.

Amamihe na nzuzu enweghị isi

12 Atụgharịrị m bido ịmụ ihe banyere amamihe,
na ịyị ara na nzuzu.
Olee ihe ọzọ nke onye ga-anọchi anya eze ga-eme,
karịa ihe ndị ahụ e merela na mbụ?

13 Achọpụtara m na amamihe dị mma karịa nzuzu,
dịka ìhè si dị mma karịa ọchịchịrị.
14 N'ihi na onye maara ihe na-ahụ ụzọ
ma isi kpuru onye nzuzu.
Ma achọpụtakwara m
na otu ihe ndaba na-adabara onye amamihe na onye nzuzu.
15 Agwara m onwe m okwu sị,
"Dịka onye nzuzu ga-anwụ, otu ahụ kwa ka m ga-anwụ.
Gịnị bụ uru amamihe m niile bara?"
Ekwuru m n'obi m sị,
"Ihe a bụkwa ihe efu.
16 N'ihi na onye maara ihe na onye nzuzu bụ ndị a na-agaghị echeta ihe banyere ogologo oge dị n'ihu.
N'ụbọchị ndị na-abịa n'ihu, a gaghị echeta ha.
Onye amamihe na onye nzuzu aghaghị ịnwụ."

Ndọgbu n'ọrụ abaghị uru

17 Ya mere, akpọrọ m ịdị ndụ asị, n'ihi na ọrụ
a na-arụ n'okpuru anyanwụ wutere m. Ihe efu
ka ọ bụ; ọ dị ka ịchụgharị ifufe.
18 Ihe niile m gbalịrị ịrụpụta ka m kpọrọ asị,
n'ihi na amaara m na emesịa, aga m ahapụrụ ha
onye ọzọ na-abịa n'azụ m.
19 Onye maara ma ọ ga-abụ onye maara ihe
ma ọ ga-abụkwanụ onye nzuzu? Ma ihe niile
m ji amamihe ǹka m na ike m rụpụta n'okpuru
anyanwụ ga-abụ nke ya! Ihe a bụ ihe efu.
20 Ya mere, o wutere m n'obi na m dọgburu
onwe m n'ọrụ n'okpuru anyanwụ.

21 N’ihi na mmadụ nwere ike jiri amamihe,
na ihe ọmụma na ǹka dọgbuo onwe ya n’ọrụ,
emesịa, ha ahapụrụ onye na-enweghị mgbe ọ
rụrụ ọrụ ọbụla ihe ndị ahụ niile. Nke a bụkwa
ihe efu, na oke ihe ndakwasị.
22 Gịnị bụ uru mmadụ na-enweta na ndọgbu
niile ọ na-adọgbu onwe ya n’ọrụ n’okpuru
anyanwụ?
23 N’ihi n’ụbọchị ha niile jupụtara naanị n’ihe
mgbu na iru ụjụ, ọ bụladị n’abalị, obi ha anaghị
ezu ike. Ihe ndị a bụkwa ihe efu.[*]
24 N’ihi ya, ekpebiri m na ọ dịghị ihe ọzọ ga-
abara mmadụ uru karịakwa naanị ịnọdụ ala rie
nri, ṅụọkwa ihe ma chọta ojuju afọ n’ọrụ ya.
Achọpụtakwara m na ọ bụladị nke a si n’aka
Chineke.
25 Ọ dịghị onye pụrụ iri maọbụ ṅụọ ma o
siteghị na Chineke?
26 N’ihi na ndị na-eme ihe na-atọ ya ụtọ, ka
Chineke na-enye amamihe na ihe ọmụma, na
ọṅụ; ma ọ na-enye onye mmehie ọrụ ịkpakọta
na ịchịkọba akụnụba nke ọ ga-enyefe n’aka onye
ahụ ihe ya dị Chineke mma. Nke a bụkwa ihe
efu; ịchụso ifufe.

3

Ihe niile nwere oge

1 Ihe ọbụla nwere oge;
mgbe dịkwara ihe ọbụla a na-eme eme
n’eluigwe.

---

* **2:23** Job 5:7; Job 14:1

2 Oge ịmụ nwa na oge ịnwụ anwụ,
oge ịkụ ihe na oge ihopu,
3 oge igbu egbu; na oge ịgwọ ọrịa,
oge itikpọ na oge iwuzi ewuzi,
4 oge ịkwa akwa, na oge ịchị ọchị,*
oge iru ụjụ na oge ite egwu,
5 oge ikposa nkume na oge ịchịkọta nkume,
oge ịbakụ na oge ịkwụsị ịbakụ,
6 oge ịchọ ihe, na oge ntufu,
oge ịchịkọba, na oge ichifusi,
7 oge ndọwasị, na oge ndụkọta,
oge ịgba nkịtị, na oge ikwu okwu,†
8 oge ịhụnanya na oge ịkpọ asị,
oge ibu agha, na oge ime udo.

9 Gịnị bụ nnọọ ihe mmadụ na-enweta site na
ndọgbu niile nke n'ọrụ niile ọ na-arụ?
10 Ahụla m ibu arọ nke Chineke bokwasịrị ndị
mmadụ e kere eke.
11 O meela ka ihe niile maa mma n'oge nke ya.
O tinyekwala ebighị ebi n'ime obi ndị mmadụ;
ma o nweghị ka mmadụ ghọta ọrụ Chineke site
na mmalite ruo n'ọgwụgwụ.
12 N'ihi ya, ekpebiri m na ihe dịịrị mmadụ ịchọ
bụ obi ụtọ na inwe aṅụrị na ndụ ya niile.
13 Ihe ọzọ bụ ka mmadụ rie, ṅụọ, ma nwee
afọ ojuju na ndọgbu niile ọ na-adọgbu onwe ya,
n'ihi na ha bụ onyinye si n'aka Chineke.
14 Amaara m na ihe niile Chineke mere na-
adịgidekwa. O nweghị ihe apụrụ itinye na ya,
o nweghịkwa ihe apụrụ iwepụkwa site na ya.

* **3:4** Rom 12:15 † **3:7** Ems 5:13; Ilu 25:11

Chineke na-eme nke a ka ndị mmadụ tụọ egwu ya.
15 Ihe ọbụla dị ugbu a, adịlarị na mgbe ochie,
ihe ọbụla gaje ịdị dịlarị na mbụ.
Chineke na-eme ka ihe niile mere na mgbe gara aga megharịakwa ọzọ.
16 Ọzọkwa, achọpụtara m otu ihe n'okpuru anyanwụ,
na ọnọdụ ezi ikpe naanị mmebi iwu jupụtara,
n'ebe e kwesiri inwe ikpe ziri ezi ị ga-achọpụta na ihe ọjọọ dịkwa ya.
17 A gwara m onwe m,
"Chineke ga-ekpe,
ndị ezi omume na ndị ajọ omume ikpe,
n'ihi na a ga-enwe oge maka ihe ọbụla a na-eme eme,
oge dịkwa maka ikpe ọrụ niile nke mmadụ ikpe."
18 Echere m n'obi sị, "Ebe mmadụ nọ, Chineke
na-anwale ya, ka mmadụ mata na ha dị ka anụmanụ.
19 N'ihi na ihe na-eche mmadụ na anụmanụ bụ
otu. Ha abụọ na-eku ume, ha abụọ na-anwụkwa
anwụ. Ọ dịghị ihe mmadụ ji karịa anụmanụ.
Ihe niile bụ ihe efu.
20 Ha niile na-alaghachi n'otu ebe; ọ bụ n'aja
ka ha si pụta, ebe ahụ kwa ka ha ga-alaghachi.
21 Onye pụrụ iguzo gbaa akaebe na mmụọ
mmadụ na-ala n'elu ma nke anụmanụ na-ala n'aja?"
22 N'ihi ya, ahụrụ m na ọ dịghị ihe ọzọ ụmụ
mmadụ kwesiri ime karịakwa inwe ọṅụ n'ọrụ
ha, n'ihi na nke ahụ bụ oke ha n'ebe a. Onye ga-
eme ka ha bịaghachi hụ ihe ga-eme n'azụ ha?

4

Mmegbu, ndọgbu n'ọrụ, na enweghị enyi

1 Ọzọ, ahụrụ m mmegbu na obi ilu niile dị
n'okpuru anyanwụ,
anya mmiri akwa ndị a na-emegbu emegbu,
ma ọ dịkwaghị ndị nkasiobi ha nwere,
ma ike dị n'aka ndị mmegbu a,
ma ha enwekwaghị ndị nkasiobi.
2 N'ihi ya, ekwuru m, na ndị nwụrụ anwụ,
bụ ndị nwụrụ anwụ mgbe gara aga,
ka ndị dị ndụ mma,
bụ ndị nke dị ndụ ruo ugbu a.
3 Ma ọ dị mma karịa ha abụọ
bụ onye ahụ a na-amụbeghị,
onye na-ahụbeghị ihe ọjọọ
nke dị n'okpuru anyanwụ.
4 Achọpụtakwara m na ihe mere ndị mmadụ ji
na-adọgbu onwe ha n'ọrụ bụ n'ihi anya ụfụ ha
nwere n'ebe ihe ndị agbataobi ha dị. Nke a bụ
ihe efu, ịchụso ifufe.
5 Onye nzuzu na-afanye aka abụọ n'apata,
na-eri anụ ahụ onwe ya.*
6 Ọ ka mma inwe ihe ntakịrị na obi udo,
karịa mmadụ inweju akụ site n'ịdọgbu
onwe ya n'ọrụ,
nke bụ naanị ịchụso ifufe.
7 Ọ dịkwa ihe ọzọ m hụrụ n'okpuru anyanwụ
bụ naanị ihe efu.
8 Ọ dị otu nwoke nke naanị ya nọ,
o nweghị nwa, o nwekwaghị ụmụnne.
Mgbe niile, ọ na-adọgbu onwe ya n'ọrụ,

* **4:5** Ilu 24:30-31

ma nke a emeghị ka afọ ju ya n’akụnụba o nwere.
Ọ jụrụ sị, “Ọ bụ n’ihi onye ka m ji adọgbu onwe m n’ọrụ,”
“n’ihi gịnị ka m ji anapụ onwe m ihe obi aṅụrị?”
Ihe nke a enweghị isi,
ihe efu na-eweta obi mgbawa ka ha bụ.

9 Mmadụ abụọ ka mma karịa otu onye,
n’ihi na ha ga-arụpụta ọtụtụ ihe:
10 Otu onye n’ime ha daa,
onye nke ọzọ ga-apalite ya.
Ma mgbe ọ bụ naanị otu onye,
onye ga-apalite ya? Ọ nọ n’ime nsogbu.
11 Ọzọ, ọ bụrụ na mmadụ abụọ edinakọ, ahụ ga-ekpokwa ha ọkụ,
ma olee otu onye naanị ya dina ga-esi nweta okpomọkụ?
12 Ọ bụ ezie na e nwere ike merie onye naanị ya guzo,
ma mmadụ abụọ pụrụ iguzo zọọ onwe ha.
Ụdọ e ji eriri atọ tụkọta n’otu, adịghị adọbi ya ngwangwa.

Ọganihu enweghị isi

13 Ọ ka mma ịbụ nwantakịrị na onye ogbenye
nwere nghọta karịa ịbụ agadi bụ eze ndị nzuzu,
onye na-adịghị aṅa ntị na ndụmọdụ ọbụla.
14 Nwata dị otu a, ma eleghị anya, ọ ga-esi
n’ụlọ mkpọrọ pụta bụrụ eze, ma ọ bụkwanụ na
a mụrụ ya ogbenye n’alaeze ahụ.

15 Ahụrụ m na mmadụ niile ndị bi n’okpuru
anyanwụ na-eso nwantakịrị ahụ onye nọchiri
anya eze.
16 A pụghị ịgụta ndị dịnyere ya, ma ndị ga-
esota n’azụ agaghị enwe ọṅụ n’ebe onye nọchiri
eze ahụ nọ. Ọzọkwa, nke a bụ ihe efu, naanị
ịchụso ifufe.

5

Kwụghachi nkwa ị kwere Chineke

1 Mgbe ị na-aba n’ụlọ ukwu Chineke, lezie
anya. Meghee ntị gị nke ọma, karịa ịchụ aja
onyinye nke ndị nzuzu, ndị na-amaghị na ha na-
eme ihe ọjọọ.
2 Abụla onye na-eme ọsịịsọ ikwu okwu
maọbụ ime ngwangwa n’ime echiche obi gị,
maọbụ ikwe Chineke nkwa ọnụ efu.*
N’ihi na Chineke nọ n’eluigwe
ma naanị n’ụwa ka ị nọ,
n’ihi ya ka okwu ọnụ gị dị ole na ole.
3 Dị ka ọtụtụ nchekasị si eweta ị rọọ nrọ,
otu a ka okwu onye nzuzu si dị mgbe ọtụtụ
okwu dị ya n’ọnụ.
4 N’ihi ya, mgbe ị na-ekwe Chineke nkwa,
atụfula oge imezu ihe ahụ, n’ihi na ihe banyere
ndị nzuzu adịghị atọ Chineke ụtọ. Mezuo nkwa
niile i kwere Chineke.
5 Ọ ka mma na ị gbara nkịtị karịa na ị ga-ekwe
nkwa ma ị gaghị emezu ya.
6 Ekwela ka ọnụ gị duba gị na mmehie.
Azọkwala onwe gị site n’ịgwa onyeozi Chineke,
“na i kwere nkwa a na-amaghị ama.” N’ihi gịnị

* **5:2** Ilu 20:25

ka Chineke ga-eji wee iwe n’ihi ihe ị kwuru, ma
bibiekwa ọrụ aka gị?
7 Aga m eme, aga m eme, ma e meghị ya bụ
naanị okwu efu. Ya mere, tụọ egwu Chineke.

Akụnụba enweghị isi

8 Ọ bụrụ na ị hụ ebe a na-emegbu ndị ogbenye,
na-anapụkwa ha ihe ruru ha site n’ikpe ikpe na-
ezighị ezi na mpaghara obodo a na-achị achị, ya
ejula gị anya, n’ihi na onyeisi ọbụla nwere onye
na-atụrụ ya. Ndịisi na-atụ iwu nwekwara ndị
kachasị ha elu. Otu a kwa, ọ dịkwa ndị dị elu
karịa ha.
9 Mgbe ihe nnweta si n’ala ubi bara ụba, ọ
na-abara onye ọbụla uru; ọ na-abakwara eze
n’onwe ya uru.
10 Onye ọbụla hụrụ ego n’anya, ọ gaghị eju ya
afọ.
Onye ọbụla hụrụ akụnụba n’anya adịghị
enwe afọ ojuju n’ihe ọbụla.
Nke a bụkwa ihe efu.

11 Akụ na-abawanye,
ndị na-eri ya na-abawanyekwa.
Olee uru ha bara nye onyenwe ha
karịa iji anya ya abụọ na-ele ha?

12 Onye na-arụsị ọrụ ike na-arahụ ụra nke ọma,
ma o riri nri nta ma o rikwaranụ nke dị
ukwuu,
ma oke iriju afọ onye ọgaranya
anaghị ekwe ya rahụ ụra.
13 Ahụrụ m ihe ọjọọ ọzọ n’okpuru anyanwụ,

mmadụ debere akụnụba ruo mgbe o wetara ya
ihe mgbu,
14 ma akụnụba ndị ahụ bụ ihe furu site
n’ọdachi
nke bụ na mgbe ha mụtara ụmụ,
o nwekwaghị ihe fọdụrụ ụmụ ahụ iketa.
15 Dịka mmadụ si gbara ọtọ site n’afọ nne ya bata
n’ụwa,
otu a ka anyị ga-esi hapụ ya.
O nweghị ihe ọ ga-ebu pụọ site na ndọgbu niile
ọ dọgburu onwe ya n’ọrụ.
16 Ma nke a bụ ihe ọjọọ nke na-egbu mgbu
n’obi.
Mmadụ na-ala dịka o siri bịa.
Gịnị bụ uru ya,
mgbe ọ na-adọgbu onwe ya n’ọrụ nye ifufe?
17 Ụbọchị ndụ ya niile, ọ na-eri ihe n’ọchịchịrị,
site oke mgbagwoju anya, na nsogbu na iwe.
18 Ma achọpụtara m na ọ bụ ihe dị mma na ihe
kwesiri omume, ka nwoke rie ihe ma ṅụọkwa ihe
ọṅụṅụ Ka ọ chọtakwa afọ ojuju n’ime ndọgbu
niile nke ọrụ ọ ruru n’okpuru anyanwụ, n’oge
mkpụmkpụ ndụ nke Chineke nyere ya. N’ihi na
nke a bụ oke ya.
19 Ọzọkwa, ọ bụrụ na Chineke enye mmadụ
akụnụba na ihe nweta, ma nyekwa ya ike ọ ga-
eji kporie ndụ n’ime ihe ndị a, ya nabata nke a
dị ka oke ya ma were ọṅụ rụọ ọrụ ya. Ha bụ
onyinye si n’aka Chineke.
20 Ebe ọ bụ na Chineke enyela ya obi ụtọ,
ụbọchị ndụ ya ekwesighị iwetara ya oke echiche.

6

1 Ọ dị ihe ọjọọ ọzọ nke m hụrụ n’okpuru
anyanwụ, nke na-anyịdo ụmụ mmadụ.
2 Chineke na-enye mmadụ akụnụba, na ihe
nnweta, na nsọpụrụ, na-emekwa ka ha nwee ihe
niile ha chọrọ, ma ọ dịghị enye ha ike ịnụ ụtọ
ha; ma onye ọzọ na-anụ ụtọ ha. Nke a bụ ihe
efu, bụrụkwa ihe jọgburu onwe ya.
3 Mmadụ nwere ike mụta narị ụmụ, o nwek-
wara ike nwee ndụ ogologo ruo agadi, ma ọ bụrụ
na o nweghị ike ịnụ ụtọ akụnụba ya, ọ bụrụkwa
na o nwetaghị ụdị olili ruru ya, ana m asị, na
nwa nwụrụ n’afọ* dị mma karịa ya.
4 Ọbịbịa ya e nweghị isi, n’ọchịchịrị ka ọ na-
ala, ọ bụkwa ọchịchịrị ka e kpuchiri aha ya.
5 Ọ bụ ezie na ọ gaghị ahụ ihe anwụ anya,
ọ makwaghị ihe ọbụla, o nwere izuike karịa
nwoke ahụ.
6 A sịkwarị na o biri ndụ puku afọ, okpukpu
abụọ, ma ọ nụghị ụtọ akụnụba ya. Ọ bụghị n’otu
ebe ka ha niile na-ala?
7 Ndọgbu niile mmadụ na-adọgbu onwe ya n’ọrụ
bụ ka o rijuo afọ,†
ma o nweghị onye na-enweta ihe na-ezuru
ya.
8 Olee ụzọ onye maara ihe si dị mma karịa onye
nzuzu?
Gịnị bụ uru dịịrị onye ogbenye
na ọ maara otu e si akpa ezi agwa n’ihu ndị
dị ndụ?‡
9 Ihe eji anya hụ

* **6:3** Maọbụ, *a mụkworo amụkwo* † **6:7** Ilu 16:26 ‡ **6:8** Maọbụ, *n’ebe ndị ọzọ nọ*

ka mma karịa oke ọchịchọ!
Nke a bụkwa ihe efu
na ịchụso ifufe.

10 Ihe ọbụla dị ugbu a, ka akpọrọ aha na mgbe gara aga.
Amakwaara ihe mmadụ bụ,
mmadụ ọbụla apụghị ịlụso
onye ka ya ike ọgụ.
11 Okwu na-aba ụba,
nghọta na-adị nta.
O nwere uru nke a bara?
12 Onye mara ihe dịrị mmadụ mma na ndụ,
n'ụbọchị ole na ole nke na-abaghị uru o nwere
ịgabiga ndụ a dịka onyinyo? Onye pụrụ ịgwa ya
ihe ga-eme n'okpuru anyanwụ, mgbe ọ nwụsịrị?

7

Amamihe

1 Ezi aha* ka mma karịa mmanụ isi ụtọ.†
Ụbọchị mmadụ nwụrụ ka ụbọchị a mụrụ ya mma.
2 Ọ kaara gị mma ije n'ebe a na-eru ụjụ
karịa ebe a na-eri na-aṅụ.
N'ihi na ọnwụ dịịrị mmadụ ọbụla;
ndị dị ndụ kwesiri iburu nke a n'obi.
3 Iru ụjụ ka ịchị ọchị mma,
ihu gbarụrụ agbarụ na-enyere obi aka
4 Onye maara ihe na-eche echiche banyere ọnwụ,
ma onye nzuzu na-eche naanị banyere ikpori ndụ.
5 Ọ ka mma ige ntị nye mba onye maara ihe

* **7:1** Ilu 22:1 † **7:1** Maọbụ, *mmanụ oke ọnụahịa*

karịa ịṅa ntị n’abụ ndị na-enweghị uche na-
abụ.
6 Ọchị onye nzuzu
dị ka mkpọtụ nke ogwu na-ere ọkụ na-eme
n’okpuru ite.‡
Ihe a bụkwa ihe efu.

7 Iji anya ike nara mmadụ ihe na-eme ka onye
mara ihe ghọọ onye nzuzu,
iri ngarị na-emerụ obi mmadụ.

8 Ọgwụgwụ ihe ọbụla dị mma karịa mmalite ya!
Ogologo ntachiobi dị mma karịa mpako!
9 Abụla onye na-ewe iwe ọsịịsọ,
n’ihi na iwe bụ oke ndị nzuzu.

10 Asịla, “Gịnị mere ụbọchị gara aga ji dị mma
karịa ụbọchị ndị a?”
N’ihi na ọ bụghị amamihe ị jụ ajụjụ dị otu a.

11 Amamihe dịka ihe nketa, bụ ihe dị mma.
Ọ na-abara uru nye ndị na-ahụ anyanwụ
anya.
12 Amamihe bụ ndo
dịka ego si bụrụkwa ndo,
ma ụzọ ihe ọmụma ji dị mma karịa bụ nke a:
Amamihe na-echebe ndụ ndị nwere ya.
13 Chee echiche banyere ihe Chineke na-eme.
Mmadụ ọ pụrụ ime ka ọ dịzie adịzie,
bụ ihe Chineke mere ka ọ gbagọọ agbagọ?

---

‡ **7:6** Mgbe ogwu na-ere ọkụ, na-eme mkpọtụ, na-asụkwa anwụrụ, nke a adịghị eme ka ahụ ndị na anya ọkụ ya n’oge oyi kporo ọkụ.

14 Mgbe ihe na-agara gị nke ọma, ṅụrịa ọṅụ, n’ihi ọ dịrị gị mma,
ma mgbe mmekpa ahụ batara, mata nke ọma
na Chineke onye na-enye ọnọdụ ọma
makwa ihe banyere ọnọdụ ọjọọ.
Ya mere, o nweghị onye ọbụla nwere ike ịchọpụta
ọdịnihu ya.
15 Ndụ m n’ụwa a bụ ihe efu, ahụla m ihe abụọ
ndị a;
onye ezi omume na-anwụ n’ezi omume ya,
ma onye na-emebi iwu na-ebi ogologo ndụ na mmebi iwu ya.
16 N’ihi ya, abụbigala onye ezi omume oke,
emekwala onwe gị onye mabigara ihe oke.
Gịnị mere i ji achọ igbu onwe gị?
17 Abụbigala onye na-emefe ajọ omume oke,
abụkwala onye nzuzu!
Gịnị ka ị ga-eji nwụọ mgbe oge gị na-erubeghị?
18 Ọ dị mma ijide otu
na-esepụghị aka na nke ọzọ,
onye na-atụ egwu Chineke ga-enweta uru n’ime ha abụọ.

19 Amamihe na-eme ka otu onye dị ike
karịa mmadụ iri na-achị otu obodo.

20 Gbaa ụwa niile gburugburu, ọ dịghị otu onye bụ onye ezi omume,
ọ dịghị onye na-eme ihe ziri ezi nke na-adịghị eme mmehie mgbe ọbụla.

21 Egela ntị n’ihe niile ndị mmadụ na-ekwu,
ị pụrụ ịnụ nkọcha nke ohu gị na-akọcha gị.
22 Gị onwe gị maara
na ọtụtụ oge, ị na-akọchakwa ndị ọzọ.
23 Agbalịsiela m ike inwe nghọta. Ekwuru m
sị,
“Aga m abụ onye amamihe,”
ma nke a karịrị m.
24 Amamihe adịghị mfe inweta, ọ dị omimi nke ukwuu;
ọ bụ onye pụrụ ịchọpụta ya?
25 A tụgharịrị uche m ka m ghọta,
iledo na ịchọpụta amamihe na atụmatụ otu ihe niile si dị
na ịghọtakwa nzuzu nke dị na ajọ omume
na ịyị ara nke dị na enweghị uche.

26 Achọpụtara m na ọ dị ihe dị ilu karịa ọnwụ,
ihe ahụ bụ nwanyị.
Obi ya dị ka ụgbụ.
Otu a kwa, aka o ji ejikụ gị dị ka ụdọ igwe.
Onye ahụ na-eme ihe na-atọ Chineke ụtọ na-esi n’aka ya gbapụ,
ma ndị mmehie ka ọ na-enwude n’ọnya ya.
27 “Lee, Ihe a ka m chọpụtara,” ka onye nkuzi
kwuru:
“Site n’ịtụkwasị otu ihe n’elu ibe ya ka m matara isi ihe niile.
28 Mgbe m ka na-achọ
ma achọtaghị m,
n’etiti puku mmadụ ndị ikom, achọtara m otu onye aka ya dị ọcha,
ma ọ dịghị otu nwanyị m chọtara n’etiti ha.

29 Achọpụtara m naanị nke a,
Chineke mere ndị mmadụ ka ha bụrụ ndị ụzọ ha ziri ezi,
ma ha atụghariạla chọrọ ọtụtụ ihe nchepụta gawa."

8

1 Onye dị ka onye amamihe?
Onye maara nkọwa ihe?
Amamihe na-enyekwa ihu ya ihe,
na-emekwa ka mgbarụ nke ihu ya gbanwee.

Rubere eze isi

2 Asị m, debe iwu eze, n'ihi iyi ị ṅụrụ n'ihu
Chineke.*
3 Emela ngwangwa isi n'ihu eze pụọ. Ak-
wagidela ihe ọjọọ n'ihi na ọ ga-eme ihe masịrị
ya.
4 N'ihi na okwu eze nwere ike ọ dịghị onye
pụrụ ịjụ ya, Gịnị ka ị na-eme?
5 Onye na-edebe iwu eze agaghị adaba na nsogbu.
Onye maara ihe na-ama mgbe kwesiri na ụzọ kwesiri ime ihe.
6 Ihe niile nwere oge kwesiri ya, ụzọ e si eme ha dịkwa,
ọ bụ ezie na nsogbu mmadụ dị ukwuu n'ahụ ya.

---

* **8:2** Ọtụtụ oge, ndị ọchịchị na ndịisi obodo na-aṅụ iyi n'ihu ndị ọkaikpe, ndị ụkọchukwu nakwa ọha obodo, na ha ga-abụ ndị kwesiri ntụkwasị obi n'ije ozi ha. Ọ bụ ya ka a na-ekwu n'ebe.

7 Ebe ọ bụ na o nweghị onye mara ihe na-aga ime,
onye pụrụ ịgwa ibe ya ihe gaje ime?
8 Ọ dịghị onye nwere ike igbochi mmụọ mmadụ† mgbe ọ chọrọ.
Ọ dịghị onye nwere ike igbochi ụbọchị ọnwụ ya.
Dịka o si sie ike izighachi mmadụ azụ n'oge agha,
otu a ka o si sie ike ajọ omume ịtọghapụ ndị na-eme ihe ọjọọ.
9 Ihe ndị a niile ka m hụrụ, mgbe m na-
atụgharị uche banyere ihe niile a na-eme
n'okpuru anyanwụ. Mgbe ụfọdụ, mmadụ na-
emegide ibe ya si otu a wetara onwe ya nsogbu.
10 Ọzọkwa, ahụrụ m ebe e liri ndị ajọ omume,
ndị na-abata na apụkwa site n'ebe dị nsọ, a na-
etokwa ha n'obodo ebe ha mere ihe ndị a. Nke a
bụkwa nnọọ ihe na-enweghị isi; ihe efu.
11 N'ihi na e nyeghị ntaramahụhụ mmehie
mgbe o kwesiri, obi ndị mmadụ na-ejupụta
n'atụmatụ ime mmehie.
12 Onye ajọ omume nwere ike mee narị mme-
hie bikwaa ogologo ndụ, ma amara m na ọ ga-
adịrị ndị na-atụ egwu Chineke mma karịa, bụ
ndị na-atụ egwu n'ihu Chineke.
13 N'ihi na ndị ajọ omume adịghị atụ egwu
Chineke, ọ gaghị adịrị ha na mma, ụbọchị ndụ
ha agaghị agbatịkwa ogologo dịka onyinyo.
14 Ọ dị ihe ọzọ na-enweghị isi n'ụwa: ndị
ezi omume na-anata ntaramahụhụ dịrị ndị na-
emebi iwu. Ndị na-emebi iwu na-anata ụgwọ

† **8:8** Maọbụ, *ifufe*

ọrụ ruru ndị ezi omume. N’ezie, ihe ndị a niile
bụ ihe efu, ha enweghị isi.
15 Ya mere, ana m ekwupụta, na ikpori ezi ndụ
dị mma, n’ihi na ọ dịghị ihe ka mma nye mmadụ
n’okpuru anyanwụ, karịa iri, na ịṅụ, na inwe obi
ụtọ. Mgbe ahụ ọ ga-enwe obi ụtọ n’ọrụ ọ na-arụ
n’ụbọchị niile nke Chineke nyere ya n’okpuru
anyanwụ.
16 Mgbe m wepụtara obi m ịchọ amamihe na
ịghọta ọrụ mmadụ n’okpuru anyanwụ nke mere
na ọ naghị ehi ụra ehihie na abalị,
17 mgbe ahụ ka m chọpụtara ihe Chineke
mere. O nweghị onye pụrụ ịghọta ihe na-
aga n’okpuru anyanwụ. Otu ọbụla mmadụ siri
gbalịa o nweghị ike ịchọpụta ihe ọ pụtara. Onye
maara ihe pụrụ ị sị na a amatala ya, ma n’ezie ọ
maghị ya.

9

Ihe na-eche mmadụ niile

1 Ihe ndị a niile ka m tulere nke ọma n’obi m,
kpebie na ihe ndị ezi omume na ndị maara ihe
na-eme dị n’aka Chineke, ma ọ dịghị onye maara
ihe na-echere ha maọbụ ịhụnanya maọbụ ịkpọ
asị.
2 Ihe niile na-adakwasị mmadụ niile n’otu ụzọ
ahụ, ma onye ezi omume ma onye ajọ omume,
ezi mmadụ na onye na-abụghị ezi mmadụ, onye
dị ọcha na onye na-adịghị ọcha, onye na-achụ
aja na onye na-adịghị achụ aja.
Dịka ọ dịrị ezi mmadụ,
otu a ka ọ dịrị onye mmehie;
dịka ọ dịrị ndị na-aṅụ iyi,

otu a kwa ka ọ dị nye ndị na-adịghị aṅụ.
3 Nke a bụkwa ihe ọjọọ na-eme n’okpuru
anyanwụ. Otu ihe ndakwasị dịrị mmadụ niile.
Ọzọkwa, obi ụmụ mmadụ jupụtara n’ihe ọjọọ na
ịyị ara mgbe ha nọ na ndụ, emesịa ha alakwuru
ndị nwụrụ anwụ.
4 Naanị ndị dị ndụ nwere olileanya. Ọ ka mma
ịbụ nkịta dị ndụ karịa ịbụ ọdụm nwụrụ anwụ.
5 N’ihi na ndị dị ndụ maara nke ọma na ha ga-
anwụ,
ma ndị nwụrụ anwụ amaghị ihe ọbụla;
ha enwekwaghị ụgwọ ọrụ ọzọ,
n’ihi na ha bụ ndị echefurula echefu.
6 Ịhụnanya ha, na ịkpọ asị ha,
na ekworo ha gabigara mgbe ha nwụrụ.
Ha agaghị enwekwa oke
n’ihe ọbụla na-eme n’okpuru anyanwụ.
7 Ya mere, gaa n’ihu, jiri ọṅụ rie nri gị, jirikwa
ọṅụ ṅụọ ihe ọṅụṅụ n’ihi na ọ bụ ugbu a ka
Chineke nabatara ọrụ gị.
8 Yiri akwa dị ọcha mgbe niile, tee mmanụ na-
esi isi ụtọ n’isi gị.*
9 Bie ndụ obi ụtọ, gị na nwunye gị ị hụrụ
n’anya, ụbọchị niile nke ndụ ihe efu gị nke
Chineke nyere gị n’okpuru anyanwụ, n’ihi na
nke a bụ oke dịịrị gị na ndụ ndọgbu onwe gị
n’ọrụ n’okpuru anyanwụ.
10 Ihe ọbụla ị na-eme, were ike gị niile mee
ya, n’ihi na ịrụ ọrụ maọbụ iche echiche, maọbụ

* **9:8** Ihe e ji maara ndị Juu n’oge mmemme, maọbụ ụbọchị izuike, bụ iyi akwa ọcha na itekwasị mmanụ n’isi ha.

ihe ọmụma, maọbụ amamihe adịghị n'ala ndị
nwụrụ anwụ. Ebe ahụ kwa ka ị na-aga.
11 Ahụrụ ihe ọzọ n'okpuru anyanwụ,
ọ bụghị ndị nwere ụkwụ ọsọ na-agbata ihe,
ọ bụkwaghị onye sikarịrị ike na-emeri n'agha;
ọ bụghị ndị maara ihe ka nri dịrị,
ọ bụghị ndị nwere nghọta ka akụnụba dịrị,
ọzọkwa, ọ bụghị ndị nka ka amara na-adịrị;
kama ọ bụ mgbe na ihe ndaba na-eme ka ihe ndị a dịrị.
12 Nke ka nke, ọ dịghị mmadụ ọbụla maara
mgbe oge ya ga-eru:
Ọ dị ka nnụnụ nke mara n'ọnya,
maọbụ azụ e jidere n'ụgbụ.
Dịka ha, ụmụ mmadụ na-adaba n'ọnya nke ihe ọjọọ
mgbe ha na-atụghị anya ya.

Amamihe dị mkpa karịa nzuzu

13 Ahụkwara m ihe ọzọ n'okpuru anyanwụ,
nke a bụ ụdị amamihe nke metụrụ m n'obi n'ebe
ọ dị ukwuu.
14 Ọ dị obodo nke naanị mmadụ ole na ole bi
n'ime ya, ma otu eze dị ike chịịrị ndị agha ya
bịa ibuso obodo nta a agha. Ndị agha ya gbara
obodo a gburugburu na-achọ ịkwatu mgbidi ya.
15 Ma ọ dị otu onye ogbenye bi n'obodo nta
ahụ, onye maara ihe, ọ zọpụtara obodo ahụ site
n'amamihe ya. Ma o nweghị onye chetara ihe
banyere ya.
16 Nke a mere m ji sị, inwe amamihe bara uru
karịa ịdị ike, ma ọ bụrụ na onye amamihe ahụ

bụ onye ogbenye, a ga-eleda ya anya, a gaghị akpọkwa okwu ya ihe.
17 Okwu nke onye maara ihe na-ekwu na nwayọọ ka a na-anụ,
karịa iti mkpu nke onye na-achị achị n’etiti ndị nzuzu.
18 Amamihe ka ihe agha niile mma,
ma otu onye mmehie na-ala ọtụtụ ezi ihe n’iyi.

10

1 Ijiji nwụrụ anwụ ga-eme ka mmanụ isi ụtọ sie isi ọjọọ.
Otu a kwa, nzuzu nta pụrụ ime ka amamihe dị ukwuu ghara inwe nsọpụrụ.
2 Obi onye maara ihe na-eme ka o mee ihe ziri ezi,
ma obi onye nzuzu na-eduba ya na mmehie.
3 Ị ga-ama onye nzuzu site n’ije ụkwụ ya,
n’ihi na o maghị ihe.
Ọ bụladị onye ọbụla na-achọpụta onye nzuzu* ọsịịsọ.
4 Ọ bụrụ na iwe onye ọchịchị ebilie megide gị,
ahapụla ọnọdụ gị,
n’ihi na mmụọ dị nwayọọ ga-eme ka mmehie ukwu dị iche iche dajụọ.

5 Ọ dịkwa ihe ọjọọ ọzọ m hụrụ n’okpuru anyanwụ,
dịka njehie nke ndị eze na ndị na-achị achị na-ejehie.

* **10:3** Ilu 13:16; Ilu 18:2

6 Ahụrụ m ka ndị nzuzu na-enweta ọkwa dị elu,
ma ndị ọgaranya adịghị enweta ọnọdụ ruuru ha.
7 Ahụla m ka ohu na-agba ịnyịnya,
ma ụmụ eze ji ụkwụ na-aga dịka ụmụ ohu.

8 Onye gwuru olulu ga-adaba n'ime ya!
Onye na-etida mgbidi ka agwọ ga-atagbu.
9 Onye na-arụ ọrụ n'ebe a na-awa nkume ka nkume ga-adakwasị.
Onye na-awa nkụ nọ n'ize ndụ site na ha.

10 Ọ bụrụ na anyụike adịghị nkọ,
ọ bụrụkwa na-amụghị ihu ya amụ,
a ga-etinye ike karịa,
ma ịma eme ihe na-eme ka ihe gazie agazi.

11 Ọ bụrụ na agwọ ataa mmadụ tupu e kechie ya ọnụ,
ọ dịkwaghị uru ọ bara na e kechiri ya ọnụ.

12 Okwu onye maara ihe na-ejupụta n'amara,
ma okwu onye nzuzu na-eduba ya n'ịla n'iyi
13 N'ihi na mmalite okwu ya bụ nzuzu,
ọgwụgwụ okwu ya bụkwa naanị mmebi iwu na ịyị ara.
14 Onye nzuzu na-ekwu ọtụtụ okwu.

Ma o nweghị onye ma ihe na-aga ime,
onye pụrụ ịgwa ya ihe gaje ime mgbe ọ nwụrụ?

15 Ọrụ nke ndị nzuzu na-agwụ ya ike,

ha makwaghị ụzọ ijeru obodo.

16 Ahụhụ ga-adịrị ala nke eze ya bụ nwantakịrị,
nke ndị na-achị achị bụ ndị na-akpọ oriri n’ụtụtụ.
17 Ngọzị na-adịrị ala ahụ nke eze ya bụ onye a na-asọpụrụ,
nke ụmụ eze ya na-eri ihe mgbe o kwesiri n’ihi inweta ike,
ọ bụghị maka ịṅụbiga mmanya oke.

18 Ọ bụ umengwụ na-eme ka ụlọ hie mmiri;
ọ bụkwa umengwụ na-eme ka elu ụlọ malite ize eze.

19 Ịkpọ oriri na-eweta ọnụ ọchị,
mmanya na-enye obi ụtọ,
ma ego bụ ọsịsa nye ihe niile.

20 Akọchala eze, ọ bụladị n’echiche obi gị†;
maọbụ bụọ ọgaranya ọnụ n’ime ụlọ ndina gị,
n’ihi na anụ ufe nọ n’elu nwere ike buru okwu gị
nwa nnụnụ nwere nku ga-akọ ihe i kwuru.

11

Ịgbasapụ aka

1 Gbasapụ aka gị n’inye onyinye
n’ihi na mgbe ọtụtụ ụbọchị gasịrị ị ga-anata ụgwọ ọrụ gị.
2 Kee akụ gị ụzọ asaa maọbụ ụzọ asatọ

---

† **10:20** Ọpụ 22:28; Ọrụ 23:5

n’ihi na ị maghị ụdị ihe ndaba ọjọọ nwere
ike ịbịakwasị gị n’obodo.

3 Mgbe eluigwe rujiri,
mmiri ga-ezo;
mgbe osisi dara, maọbụ n’ugwu maọbụ na
ndịda,
ebe ahụ ka ọ na-atọgbọ.
4 Onye na-ele ikuku anya agaghị akụ mkpụrụ
ọbụla,
onye na-ele igwe ojii anya agaghị ewe ihe
ubi.

5 Dịka mmadụ na-apụghị ịmata ụzọ ikuku si aga
maọbụ otu ndụ ọhụrụ si ebido n’ime afọ
nwanyị dị ime,
otu a ka o si dịrị ma mmadụ apụghị ịghọta ọrụ
Chineke,
onye mere ihe niile.

6 Ghaa mkpụrụ gị n’ụtụtụ,
esepụkwala aka n’anyasị,
n’ihi na ị maghị nke ga-eto,
maọbụ nke a maọbụ nke ọzọ,
ha niile nwere ike too nke ọma.

Cheta Chineke n’okorobịa gị

7 Ìhè dị ụtọ,
ọ na-amasịkwa anya ịhụ ìhè anyanwụ.
8 Ọ bụrụ na mmadụ adị ndụ ọtụtụ afọ,
ya ṅụrịa n’ime ihe niile,
ma ya cheta ụbọchị ọchịchịrị
ga-adị ọtụtụ.
Ihe niile ndị na-abịa bụ ihe efu.

9 Nwa okorobịa, ọ bụ ihe oke ọṅụ na ị bụ okorobịa.
Ya mere, ka obi gị nye gị ọṅụ n'ụbọchị niile nke okorobịa gị.*
Mee ihe niile ị chọrọ ime;
gbasookwa ihe niile nke anya gị na-ahụ.
Kama, ghọtakwa nke a,
na ị ghaghị ịza ajụjụ n'ihu Chineke n'ihi ihe niile i mere.
10 Ya mere, wezuga nchegbu site n'obi,†
wezugakwa nsogbu nke ahụ gị,
n'ihi na okorobịa na ịdị ike bụ ihe efu.

12

1 Ya mere, cheta Onye kere gị
mgbe ị ka bụ okorobịa,
tupu ụbọchị ọjọọ ndị ahụ abịa,
na mgbe afọ aka abịarubeghị
mgbe ị ga-asị, "Ha anaghị atọkwa m ụtọ."
2 Tupu anyanwụ na ìhè,
ọnwa na kpakpando ga-agba ọchịchịrị,
na nlọghachi igwe ojii mgbe mmiri zosiri.
3 Mgbe ndị na-echebe ụlọ ga-ama jijiji,
mgbe ndị dimkpa nwoke ga-ehulata,
mgbe ndị na-akwọ ihe kwụsịrị maka ha dị ole na ole,
mgbe ndị na-elepụ anya site n'oghere ga-ebido ịgba ọchịchịrị,
4 mgbe e mechiri ọnụ ụzọ nke pụrụ n'okporoụzọ,
mgbe olu ịkwọ nri ga-adị ala,

* **11:9** Akw 3:27 † **11:10** 2Tm 2:22.

mgbe ụda olu abụ ụmụ nnụnụ ga-akpọte ndị mmadụ,
ma abụ ha niile na-ala ala,
5 mgbe ndị mmadụ ga-atụ egwu ebe dị elu;
na ihe egwu nke okporoụzọ,
mgbe osisi alụmọnd ga-ama ifuru
mgbe ụkpana ga na-adọkpụ onwe ya n'ụzọ,
agụụ ihe ọbụla ga-akwụsịkwa.
Mgbe ahụ, ndị mmadụ ga-ala ụlọ ebighị ebi ya,
ndị na-akwa akwa ga na-agagharị n'okporoụzọ niile.

6 E, cheta ya, tupu e gbubie ụdọ ọlaọcha ahụ,
tupu e tiwaa ọkwa ọlaedo,
tupu ite adawaa n'isi iyi,
tupu e tijie ụkwụ igwe olulu mmiri.
7 Mgbe ahụ, anụ ahụ anyị ga-alaghachi n'aja ebe o si pụta;*
mmụọ† anyị ga-alaghachikwuru Chineke onye nyere ya.

8 "Ihe efu! Ihe efu!" ka onye ozizi kwuru.
"Ihe niile bụ ihe efu!"

Nchịkọta okwu niile

9 Ọ bụghị naanị n'onye ozizi ahụ bụ onye maara ihe, o jeghariri na-ezi ndị mmadụ ihe ọ maara. Ọ tụgharịrị uche chọpụta ọtụtụ ilu, detuokwa ha n'usoro.
10 Onye ozizi chọpụtara okwu ndị dabanyere n'usoro, ihe o depụtara bụ ihe ziri ezi na eziokwu.

---

* **12:7** Jen 3:19; Job 34:15; Abụ 90:3 † **12:7** Ekl 3:21

11 Okwu ọnụ nke onye maara ihe dị ka ndụdụ
e ji achụ ehi. Nchịkọta okwu amamihe ndị a dị
ka ǹtu a kumiri nke ọma, nke onye na-azụ atụrụ
nyere.
12 Ma nwa m nwoke lezie anya, atụkwasịla ihe
ọzọ n'elu ihe ndị a.
Akwụkwọ a na-ede ede enweghị ọgwụgwụ,
ọtụtụ mmụta na-agwụ ike.
13 Ugbu a anụla ihe ndị a niile,
ma nụrụ ihe bụ nkwubi okwu:
Tụọ egwu Chineke, debekwa iwu ya niile,
n'ihi na nke a bụ ọrụ niile dịrị mmadụ.
14 N'ihi na Chineke ga-ekpe ọrụ ọbụla ikpe,
ya na ihe nzuzo anyị niile,
ma ha dị mma ma ha dị njọ.

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria: Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

Ndị Biblica, Inc. degharịrị ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere dịka iwu si kwado n'ụlọ ọrụ dị n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azụm ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78